

Спільна заява Міністерства культури України та Міністерства закордонних справ України щодо включення фільму «DAU» до програми Венеційського міжнародного кінофестивалю

17.8.2026 - | Ministerstvo kultury ta informpolityky

Венеційський міжнародний кінофестиваль, організований La Biennale di Venezia, є однією з найвпливовіших кінематографічних платформ світу, а його рішення мають вагомое значення для того, що міжнародна культурна спільнота визнає та легітимізує.

Саме тому включення фільму Іллі Хржановського «DAU» до основного конкурсу 83-го Венеційського кінофестивалю, де він змагатиметься за «Золотого лева», викликає глибоке занепокоєння. У час, коли Росія продовжує загарбницьку війну проти України, систематично руйнуючи наші міста, культурну спадщину та національну ідентичність, надання однієї з найпрестижніших культурних платформ проекту, пов'язаному з російською державою та її мережами впливу, надсилає вкрай тривожний сигнал.

Ми глибоко поважаємо кураторську незалежність фестивалю та його мистецьке рішення. Водночас культуру не можна розглядати у відриві від політики або оцінювати виключно за художніми критеріями, не зважаючи на те, хто її фінансує та чиї інтереси вона зрештою обслуговує.

Росія давно використовує культуру як інструмент державної політики та гібридної війни. Для Кремля культура є способом повернути санкційним особам респектабельність, якої вони позбулися через політичні рішення; легітимізувати свою присутність там, куди не можуть дістатися його танки; а також привласнити історію тих самих земель, які він прагне стерти. Кожна престижна платформа, що приймає проект, профінансований Кремлем, стає для Москви своєрідним тестом — наскільки далеко міжнародні інституції готові толерувати злочини Росії та що саме вони готові називати «нейтральним», поки триває загарбницька війна проти України.

Разом із міжнародними партнерами Україна послідовно привертає увагу до цієї реальності, зокрема в березні, коли ми висловили занепокоєння щодо повернення Росії на Венеційську бієнале. Подальший розвиток подій лише посилив нашу позицію. 21 липня 2026 року Європейська комісія наголосила, що культурні заходи, які фінансуються ЄС, «мають забезпечувати дотримання демократичних цінностей... яких у сучасній Росії не поважають».

Уважний аналіз передісторії фільму «DAU» підтверджує нашу позицію. Варто нагадати, що проєкт фінансував російський бізнесмен Сергій Адоньєв, який перебуває під санкціями Сполучених Штатів та України та має підтверджені зв'язки з режимом Путіна. Режисер фільму Ілля Хржановський очолював культурний проєкт, профінансований пов'язаними з Кремлем російськими олігархами, який зазнав широкої критики з боку українських та міжнародних інтелектуалів. Виконавець головної ролі у фільмі Теодор Курентзис прийняв російське громадянство, надане Владіміром Путіним, і розвивав свою музичну кар'єру завдяки фінансуванню з боку підсанкційних російських державних банків та державних культурних

інституцій. Ці зв'язки вже призвели до того, що низка європейських культурних інституцій скасувала його виступи та припинила співпрацю з ним.

Також слід зазначити, що «DAU» знімали в Харкові у 2008–2011 роках, однак українське місто у фільмі показане виключно крізь радянську оптику, без урахування його власної історії та ідентичності. Такий підхід відображає ту саму імперську наративну модель, яку Росія продовжує нав'язувати через свою загарбницьку війну проти України.

Особливо болісним є той факт, що фільм зняв режисер із держави-агресора, а місцем його зйомок стало місто, яке нині зазнає постійних російських ракетних, дронівих та бомбових атак. Тому, обираючи для показу цю роботу, фестиваль ризикує опосередковано легітимізувати спроби Росії стерти та привласнити історію й культурну ідентичність України.

Ми не закликаємо до цензури культури чи митців. Ми закликаємо Венеційський міжнародний кінофестиваль та ширшу культурну спільноту усвідомити, як Росія перетворює культуру на інструмент своєї гібридної війни, і припинити сприймати підтримані Кремлем культурні проєкти як політично нейтральні.

Ми також закликаємо всі авторитетні міжнародні культурні платформи здійснювати належну перевірку, щоб культурні інструменти держави, яка продовжує вести загарбницьку війну проти України, не легітимізувалися під прикриттям принципу свободи мистецтва.

<https://mincult.gov.ua/news/spilna-zayava-ministerstva-kultury-ukrayiny-ta-ministerstva-zakordonnyh-sprav-ukrayiny-shhodo-vklyuchennya-filmu-dau-do-programy-veneczijskogo-mizhnarodnogo-kinofestyvalyu>